

Foranalyse af rehabilitering efter § 83a i Serviceloven

Hovedresultater

- Kommunerne efterspørger mere viden om rehabiliteringsområdet herunder afdækning af forskelle i forhold til indsatsen, organisering og effekt.
- Foranalysen viser, at der i kommunerne findes tilstrækkelige datapunkter, til at gennemføre en benchmarkinganalyse af rehabilitering efter § 83a.
- Foranalysen viser dog også, at flere mere detaljerede datapunkter endnu ikke kan anvendes. Det skyldes blandt andet, at kommunerne i disse år skifter omsorgssystemer og er ved at implementere Fælles Sprog III.
- Det anbefales i foranalysen, at data indsamlet i kommunerne både består af kvantitative og kvalitative datapunkter. Det anbefales endvidere, at dette data suppleres med oplysninger fra Danmarks Statistik.
- På baggrund af foranalysen er der blevet igangsat en dataindsamling i ca. 20 kommuner. Det indsamlede data skal bruges til en benchmarkinganalyse af rehabiliteringsområdet, der forventes at blive offentliggjort på Økonomi- og Indenrigsministeriets Benchmarkingenheds hjemmeside i 1. halvår 2019.

Baggrund

Kommunerne har siden 2015 været forpligtet til forud for vurderingen af en persons behov for hjælp efter § 83 i Serviceloven at foretage en vurdering af, om personen vil kunne forbedre sin funktionsevne via et korterevarende tidsafgrænset rehabiliteringsforløb med henblik på at nedsætte behovet for hjælp efter § 83.

Rehabiliteringsforløb gives efter § 83a i Serviceloven, hvor det overordnede formål er at bidrage til at gøre de borgere, der vurderes egnede, mere selvhjulpne. Målgruppen for rehabiliteringsforløbene er de samme borgere, som kan få hjælp efter § 83. Det vil typisk være ældre borgere, der midlertidigt eller varigt har behov for personlig eller praktisk hjælp i hjemmet.

Da rehabilitering efter § 83a er relativt nyt, er der endnu ikke etableret brede nationale statistikker med tilstrækkelig detaljeringsgrad på området eller udarbejdet større benchmarkinganalyser på tværs af kommuner.

Økonomi- og Indenrigsministeriets Benchmarkingenhed ønskede på den baggrund at undersøge mulighederne for at gennemføre en databaseret benchmarkinganalyse af rehabilitering efter § 83a i kommunerne.

I 1. halvår 2018 udarbejdede Implement Consulting Group (ICG) på foranledning af Økonomi- og Indenrigsministeriets Benchmarkingenhed en foranalyse vedrørende rehabilitering efter § 83a. Formålet var at afdække, hvorvidt kommunernes individdata er modent nok til at foretage en benchmarkinganalyse af rehabiliteringsområdet.

Kort om foranalysen

Foranalysen tager udgangspunkt i fem dybdegående interviews med relevante nøgleaktører i fem kommuner. Disse er blevet suppleret med en gennemgang af data, analyser og andet relevant materiale i de samme fem kommuner. Derudover har ICG haft en drøftelse med KMD og Danmarks Statistik.

Foranalysen indeholder, udover en kort beskrivelse af rehabilitering efter § 83a generelt, en redegørelse for kommunernes organisering og systemunderstøttelse, en kortlægning af data og et forslag til en samlet datamodel for rehabiliteringsanalysen. I det følgende beskrives foranalysens hovedresultater kort.

Kommunerne efterspørger analyser på rehabiliteringsområdet

Foranalysen viser, at der er stor interesse hos kommunerne i at få øget viden og læring på området for rehabilitering efter § 83a i Serviceloven.

Det gælder både i forhold til afdækning af praksis på området generelt og i forhold til, hvilke kommuner der er lykkedes med at skabe god effekt af deres indsats. Kommunerne efterspørger også et overblik over, hvordan andre kommuner har organiseret rehabiliteringsindsatsen og hvordan den udføres i praksis.

Samlet set efterspørger kommunerne som ICG har interviewet i forbindelse med foranalysen mere viden om rehabiliteringsområdet.

Kortlægning af data

Kortlægningen af data tager udgangspunkt i en bred model, hvor tilgængeligheden og validiteten af en lang række variable på ældreområdet undersøges. De undersøgte datapunkter er således ikke afgrænset til en minimumsmodel for, hvad der skal til for at gennemføre en benchmarkinganalyse af rehabilitering efter § 83a i kommunerne.

Foranalysen viser, at der er systematisk data for, hvem der har modtaget et rehabiliteringsforløb, hvornår forløbet er startet, og om personen er førstegangsvisiteret eller ej. Dermed er der data for de mest centrale punkter vedrørende rehabilitering efter § 83a.

Kortlægningen viser også, at kommunernes data på andre områder endnu ikke har den tilstrækkelige validitet eller simpelthen endnu ikke findes. Det gælder særligt, når der kigges på data vedrørende specifikke og detaljerede rehabiliteringsydelse og hvilke andre kommunale ydelser borgeren har modtaget. Dette skyldes primært, at kommunerne i disse år skifter omsorgssystemer og overgår fra Fælles Sprog II til Fælles Sprog III.

Forslag til datamodel

Udover afdækningen af tilgængeligheden og validiteten af forskellige datapunkter, indeholder foranalysen et forslag til, hvordan en datamodel kunne se ud, hvis man skulle indsamle rehabiliteringsdata til en benchmarkinganalyse.

I datamodellen tages der udgangspunkt i en analyse af rehabiliteringsområdet på baggrund af de data omkring rehabilitering, der er i kommunerne, samt de registerbaserede oplysninger om baggrundskarakteristika og om borgeren modtog andre kommunale ydelser, der er til rådighed på Danmarks Statistiks forskerservice. Det foreslås således, at data indsamlet i kommunerne beriges med registerdata.

Udover de rene kvantitative datapunkter foreslås det også, at disse suppleres med en række kvalitative oplysninger om eksempelvis kommunernes organisering og faglig tilrettelæggelse på rehabiliteringsområdet.

Analyse af rehabilitering

Da foranalysen viser, at kommunerne er interesserede i benchmarkinganalyser på rehabiliteringsområdet, og at det er muligt at etablere et datagrundlag ved indsamling af rehabiliteringsdata fra kommunerne suppleret med individoplysninger fra Danmarks Statistik, vil Økonomi- og Indenrigsministeriets Benchmarkingenhed gennemføre en benchmarkinganalyse af rehabiliteringsområdet.

Derfor er der i 2. halvår 2018 blevet igangsat en indsamling af kvantitative og kvalitative data fra omkring 20 kommuner.

Dataindsamlingen tager udgangspunkt i en datamodel, der i store træk ligner den foreslåede datamodel i foranalysen. De rehabiliteringsdata, der indsamles i kommunerne, er således alle i foranalysen blevet vurderet til at have den fornødne kvalitet og sammenlignelighed på tværs. Datagrundlaget, der indsamles i kommunerne, vil blive suppleret med data fra relevante registre i Danmarks Statistik.

Det forventes, at det samlede datagrundlag kan danne grundlag for en analyse af rehabiliteringsområdet, der vil blive udgivet i 1. halvår 2019. Analysen skal bidrage til en større forståelse af rehabiliteringsområdet generelt og afdække forskelle i praksis kommunerne imellem. Det skal blandt andet undersøges, hvem der modtager rehabilitering, hvor lang tid et typisk rehabiliteringsforløb varer, og så vidt muligt hvad effekten af rehabilitering er i forhold til selvhjulpenhed.